

TURVALLISEMMAN TILAN OHJEET

TURVALLISEMMAN TILAN MÄÄRITELMÄ

Turvallinen tila on: *“paikka tai ympäristö, jossa henkilö tai ihmisryhmä voi luottaa siihen, etteivät he altistu syrjinnälle, kritiikille, häirinnälle tai muulle henkiseen tai fyysiselle vahingolle”* (Oxfordin sanakirja).

MUTTA MIKÄ ON TURVALLISEMPI TILA?

Turvallisempi tila on *kannustava, ei-uhkaava ympäristö, jossa kaikki osallistujat voivat vapaasti ilmaista itseään ja jakaa kokemuksiaan ilman pelkoa syrjinnästä tai kosta.*

Suosimme kuitenkin termiä “turvallisempi tila” termin “turvallinen tila” sijaan, sillä emme voi taata, että tila on kaikille varmuudella turvallinen. Turvallisuuden tunne on todellakin henkilökohtainen, eikä kaikki tunne oloaan turvallisesti samoissa olosuhteissa.

Turvallisemman tilan periaatteilla pyrimme luomaan käytäntöjä, jotka saavat ihmiset tuntemaan olonsa turvallisiksi ja ottamaan vastuun epämiellyttävistä tilanteista. Pyrimme myös luomaan toimenpiteitä, joita voidaan käyttää epämiellyttävien tilanteiden kehittämiseen sen sijaan, että vain sietäisimme niitä. Haluamme luoda ympäristön, niin turvallisen kuin mahdollista, vapaan syrjinnästä ja häirinnästä, jossa monimuotoisuutta kunnioitetaan.

TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

- **Ole kunnioittava:** kunnioita toisten fyysisiä ja henkisiä rajoja, kokemuksia, uskontoa, identiteettiä, taustoja, mukaan lukien pronominit ja nimet.
- **Varmista luottamuksellisuus ja yksityisyys:** älä ota kuvia tai videoita luvatta. Älä jaa toisten asioita ja tarinoita ulkopuolisille luvatta.
- **Älä Oleta tai yleistä:** älä oleta tai tuomitse muiden sukupuoli-identiteettiä, seksuaalisia mieltymyksiä, terveydentilaa, taloudellista tilannetta, uskontoa, taustaa, uskoa, mielipiteitä ym. Olettaminen saattaa rajoittaa toisen ihmisen ymmärtämistä. Kun jätät oletukset, voit luoda kriittisiä ja osallistavia keskusteluja ympärillesi.
- **Ole tietoinen omista etuoikeuksistasi** ja kuinka oma käytöksesi voi vaikuttaa muihin.
- **Ole tietoinen**, että käytökselläsi ja sanoillasi saattaa olla tahattomia vaikutuksia muihin ihmisiin ja että heidän tunteensa ovat aitoja, omista aikomuksistasi huolimatta.
- **Ole avoin ja suvaitsevainen:** me kaikki opimme ja puramme sisäistettyjä asioita. Herkkyys käytöksessä ei ole synnynnäistä. Vastanota avoimesti palautetta ja jos käytös on ongelmallista tai loukkaavaa, anna palautetta varovasti ja kunnioittavasti. Älä oleta heidän kuitenkaan tarkoittavan pahaa, vaikka käytös tai sanat olisivatkin kyseenalaisia.

- **Ymmärrä**, että meillä ei ole samaa kielitaitoa tai samoja tapoja kommunikoida. Siksi yritämme kommunikoida tavalla, jonka kaikki ymmärtävät, ja autamme toisiamme ymmärtämään ja tulemaan ymmärretyiksi.
- **Kuuntele**: Vältä korottamasta ääntäsi, keskeyttämästä tai puhumasta kenenkään muun yli. Vältä puhumasta muiden puolesta.
- **Huolehdi omasta turvallisuudestasi ja tarpeistasi**: Jos sinun on astuttava ulos, tee niin. Osallistu tasolla, jolla tunnet olosi mukavaksi. Jos tunnet olosi turvattomaksi, kerro siitä järjestäjälle.
- **Osallistu**: minkäänlaista syrjintää, häirintää tai aggressiota (edes mikroväkivaltaa) ei suvaita. Jos havaitset loukkaavaa tai sopimatonta käytöstä, ilmoita siitä tapahtuman järjestäjälle.

TAPAUKSISSA, JOISSA ON KYSE RASISMISTA, HÄIRINNÄSTÄ, SYRJINNÄSTÄ TAI SOPIMATTOMASTA KÄYTÖKSESTÄ

Jos koet tai näet häirintää, rasismia, syrjintää tai muuta sopimatonta käytöstä, ilmoita siitä meille!

Voit ottaa yhteyttä (tapahtuman aikana tai sen jälkeen):

- Tapahtuman järjestäjät tai,
- Kuka tahansa tiimimme jäsen tai,
- **Toiminnanjohtaja** Elina HELMANEN, puhelimitse: 050 433 5411 tai sähköpostitse: elina.helmanen@family.fi tai,
- Familian **hallituksen jäsen** Alec THURNHAM, sähköpostitse: alec.thurnham@hotmail.co.uk

KUN OTAT YHTEYTTÄ JOHONKIN EDUSTAJAAMME

1. Meidän täytyy kuunnella sinua tuomitsematta.
2. Meillä on vaitiolovelvollisuus. Jos niin haluat, keskustelu säilytetään luottamuksellisena.
3. Emme koskaan ryhdy jatkotoimenpiteisiin ilman sinun lupaasi.

SINUN LUVALLASI, VOIMME

1. Ottaa yhteyttä tilanteen toisiin osapuoliin ja keskustella tapahtuneesta.
2. Järjestää mahdollisimman turvallisen keskustelun kaikkien osapuolten kesken.
3. Antaa lisätietoa, joka voisi auttaa (ohjata eri tukipalveluiden pariin, kuten eri puhelinpalvelut...).

JOS TILANNETTA EI PYSTYTÄ RATKAISEMAAN

1. Voimme keskustella toiminnanjohtajamme tai hallituksemme jäsenten kanssa mahdollisista rangaistustoimenpiteistä.
2. Voimme ryhtyä toimenpiteisiin luodaksemme turvallisemman tilan (esimerkiksi poistaa jäseniä ryhmästä).
3. Erityisen vakavissa tilanteissa epäasiallisesti käyttäytynyttä henkilöä voidaan kieltää osallistumasta tuleviin tapahtumiin tai ryhmiin.

TÄRKEÄT MÄÄRITELMÄT

ANTIRASISMI

Antirasismi on prosessi, jossa aktiivisesti tunnistetaan ja vastustetaan rasismia (= *ihmisten epäoikeudenmukaista tai haitallista kohtelua heidän rotunsa perusteella*).

Antirasismin tavoitteena on haastaa rasismi ja muuttaa aktiivisesti niitä politiikkoja, käyttäytymismalleja ja uskomuksia, jotka ylläpitävät rasistisia ajatuksia ja tekoja. Kyse on toimista rasismin poistamiseksi yksilöllisellä, institutionaalisella ja rakenteellisella tasolla rotuun perustuvan oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi.

EPÄASIAALLINEN KOHTELU

Epäasiallinen kohtelu on käyttäytymistä, joka on vastoin yleisiä hyviä tapoja. Sopivan ja sopimattoman käyttäytymisen välisen rajan määrittelee työpaikan henkilöstö. Jos joku kokee "riskejä herättävän huumorin" loukkaavana, muiden on lopetettava se. Myöskään huutamisella, kiukuttelulla tai toisten henkilökohtaisista ominaisuuksista puhumisella ei ole sijaa työyhteisössä.

HÄIRINTÄ

Häirintä on käyttäytymistä, joka loukkaa yksilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa ja koskemattomuutta luomalla uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai loukkaavan ympäristön.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä ei-toivottua käyttäytymistä, joka on luonteeltaan seksuaalista ja jossa henkilön psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta loukataan tahallisesti tai tosiasiallisesti, erityisesti luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai loukkaava ilmapiiri.

HETERONORMATIIVISUUS

Heteronormatiivisuus on käsite, joka viittaa kahteen eri sukupuoleen, jotka vetävät toisiaan puoleensa. Heteronormatiivisuus kulkee käsi kädessä sukupuolinormin, CIS- normin kanssa. CIS-normatiivisuus viittaa oletukseen, että ihminen on joko mies tai nainen ja että henkilön fyysinen, syntymässä määriteltävä sukupuoli vastaa henkilön omaa kokemusta sukupuolestaan.

INKLUSIIVINEN TILA

Inklusiivinen tila nähdään usein "tilana kaikille". Se tarkoittaa, että kaikkien pitäisi tuntea olevansa tervetulleita, että heidät otetaan mukaan eikä heitä syrjitä sukupuolen, iän, seksuaalisuuden, rodun, etnisen alkuperän, uskonnon, kulttuuritaustan, sosioekonomisen aseman ja/tai henkilökohtaisten arvojen perusteella, kun he ovat kyseisessä tilassa. Sitä pidetään turvallisena kaikille.

INKLUSIIVISUUS

Inklusiivisuus tarkoittaa tekoa, jossa otetaan mukaan kaikenlaiset ihmiset, asiat ja ideat ja kohdellaan kaikkia oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Se tarkoittaa yhtäläisten mahdollisuuksien ja resurssien tarjoamista ihmisille, jotka saatettaisiin muuten sulkea ulos tai marginalisoida, kuten esimerkiksi ne,

joilla on fyysinen tai henkinen vamma tai kyvyttömyys tai heille, jotka kuuluvat muihin vähemmistöryhmiin.

KAHDEN KULTTUURIN PERHEET

Kahden kulttuurin perheet ovat perheitä, joissa ainakin jollain perheenjäsenellä on erilainen kulttuurinen tausta:

- Toinen tai molemmat vanhemmista eivät ole syntyneet Suomessa tai he ovat syntyneet eri maissa ja heillä on eri kulttuuritausta
- Lapsi tai lapset, joiden vanhemmalla/vanhemmilla on eri kulttuuritausta.

LGBTIQ+

Kirjainyhdistelmä LGBTI tai LGBTIQ+ viittaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin. Kirjain "L" tarkoittaa lesboa, "G" tarkoittaa homoa, "B" tarkoittaa biseksuaalia, "T" tarkoittaa transsukupuolista, "I" tarkoittaa intersukupuolista, ja "Q" tarkoittaa termiä queer. "+" edustaa muita sukupuoli-identiteettejä ja seksuaalisia suuntauksia, jotka eivät sisälly termiin LGBTIQ.

MONIMUOTOISUUS

Monimuotoisuuden näkökulmia ovat ikä, sukupuoli, vammaisuus, etninen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, uskomus ja seksuaalinen suuntautuminen kuten myös eroavaisuudet ihmisten koulutuksissa, kokemuksissa, taidoissa, työskentelytavoissa, persoonallisuuksissa ja arvoissa.

Näin ollen monimuotoisuus viittaa moninaisuuteen ja siihen, että yhteiskunta koostuu erilaisista yksilöistä ja ryhmistä, joilla on erilaiset taustat. Monimuotoisuutta julistavat ohjelmat eivät kuitenkaan ole sama asia kuin oikeudenmukaisuus tai osallisuus. Monimuotoisuudesta voidaan keskustella muuttamatta mitään institutionaaliseksi ja rakenteelliseksi järjestelmiksi, jotka tuottavat ja ylläpitävät epäoikeudenmukaisuutta.

NEURODIVERSITEETTI

Termi edustaa yksilöitä, jotka tarkastelevat maailmaa eri näkökulmasta, kuin mitä yhteiskunta pitää normina. Se kuvaa ajatusta siitä, että ihmiset kokevat ympäröivän maailman ja ovat vuorovaikutuksessa sen kanssa monin eri tavoin, ei ole olemassa yhtä "oikeaa" tapaa ajatella, oppia tai käyttäytyä, eikä noita eroja pidetä vajeina.

PERHEYSTÄVÄLLINEN TILA

Turvallinen tila vastaamaan perheiden tarpeisiin, kuten esimerkiksi hiljainen tila, vaipanvaihto-/ruokkimisalue, sekä paikka leikkiä, vaihtaa kuulumisia ja saada tukea.

POC (PEOPLE OF COLOUR)

POC on poliittinen tai sosiaalinen (ei biologinen) identiteetti ihmisille, jotka ovat rodullistettuja ei-valkoisiksi. Termiä käytetään tuomaan esille se, että moniin eri ryhmiin kuuluvat ihmiset kokevat rasismia. POC pitää sisällään identiteetiltään mustiksi tai ruskeiksi itsensä mieltävät ihmiset, vaikka ei

olekaan näiden synonyymi. Monet rodullistetut käyttävät termiä, mutta se on vähemmän tuttu valtavirran keskusteluissa. Termille ei ole selkeää suomennosta.

QUEER

Queer-teoria lähtee hypoteesista, jonka mukaan sukupuoli ja seksuaalisuus ovat kulttuurisesti tuotettuja sekä historiallisesti ja paikallisesti muuttuvia identiteettejä ja rakenteita. Nykyään queer-käsitettä käytetään laajemmin synonyymina seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille tai kuvaamaan kaikkea, mikä ei ole hetero- tai sukupuolinormatiivista.

RAJOITTUNUT LIKKUVUUS

Liikuntarajoitteen ihmisen kyky liikkua ja/tai toimia itsenäisesti on väliaikaisesti tai pysyvästi heikentynyt sairauden, vamman tai jonkin muun syyn vuoksi. Ympäristön voidaan myös katsoa olevan liikuntarajoitteinen pikemminkin kuin ihmisen. Esimerkiksi rakennus tai palvelu, joka on vaarallinen, toimintahäiriöinen tai epämiellyttävä, voi johtaa liikkumisen rajoittumiseen.

SUKUPOULIVÄHEMMISTÖT/SUKUPOULINEN MONINAISUUS

Termi sukupuolivähemmistö viittaa ihmisiin, joiden sukupuolta (biologista, anatomista, sosiaalista, henkistä ja/tai juridista) ei voida määritellä yksinomaan mieheksi tai naiseksi. Sukpuolivähemmistöt voidaan jakaa kahteen pääkategoriaan: transihmiset ja inter seksuaaliset ihmiset. Transihmiset sisältävät transvestiitit, transsukupuoliset ja muunsukupuoliset. Sukupuoli on erittäin laaja ja monimuotoinen ominaisuus. Jokainen meistä kokee sukupuolensa eri tavalla, oli kyse sitten naiseudesta, miehuudesta tai jostain muusta. Sukupuolen moninaisuus ei siis ole vain termi, joka kuvaa sukupuolivähemmistöjä. Siksi meidän olisi puhuttava sukupuolisesta moninaisuudesta sukupuolivähemmistöjen sijaan.

USKONNONVAPAUS

Suomen perustuslaki takaa uskonnonvapauden ja omantunnonvapauden, joka tarkoittaa, että jokainen voi valita oman uskontonsa ja harjoittaa sitä. Jokaisen tulee kunnioittaa muiden valintaa kuulua tai olla kuulumatta uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Familiassa tärkeä periaate on kunnioittaa jokaista eikä tyrkyttää omia uskomuksiaan muille. Siksi voit käyttää uskonnollisia merkkejä ulkoisesti. Rukoilupaikan järjestäminen on mahdollista, jos työntekijä ilmaisee tarpeensa sille.

Koska kulttuurillinen monimuotoisuus on meille tärkeää, erilaisia tärkeitä juhlia kunnioitetaan ja juhlistetaan, ja jaamme toivotukset juhlasta riippumatta.

VAMMA

Vammainen henkilö on henkilö, joka voi tarvita tukitoimenpiteitä selviytyäkseen työstä tai työpaikan olosuhteista (esim. apuvälineet). Vammaisuus johtuu vaikeuksista olla vuorovaikutuksessa sellaisten henkilöiden välillä, joilla on terveydentila, joilla on terveydentila, johon liittyy henkilökohtaisia ja ympäristötekijöitä (esim. kielteiset asenteet, esteetön liikenne ja julkiset rakennukset sekä rajallinen sosiaalinen tuki).

YHDENVERTAISUUS

Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että “kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

